

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

3. Лучко М. Р. Фінансовий моніторинг у контексті бухгалтерської та аудиторської практики в Україні. Галицький економічний вісник Тернопільського національного технічного університету. 2022. Вип. 4. С. 45-52

4. Пилипенко К. А., Коваль С. В., Кучеренко М. А. Облік та аналіз витрат операційної діяльності аграрних підприємств. Економічний вісник університету. 2021. Вип. 51. С. 32-39

5. Лучко М. Р. Основи складання консолідованої фінансової звітності: Навчальний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2012. 126 с.

Михайло ХОРТИК

аспірант

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль, Україна

**ОБЛІКОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ НА БАЗІ
ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ**

У сучасному діловому світі достовірна інформація для прийняття швидких рішень є основою всієї діяльності інноваційних підприємств. Бізнес покладається на неї з метою прийняття рішень, визначення тенденцій і розробки ключових стратегій. Щоби залишатися попереду конкурентів, підприємства повинні розуміти повну картину внутрішніх і ринкових операцій, а також мінливу динаміку ринку. Завдання аналізу даних та оцінки ризиків стають дедалі складнішими та вимагають використання відповідних передових стратегій і методів. Саме тут доцільним є застосування штучного інтелекту (ШІ), який революціонізує аналіз даних та моделювання господарських процесів.

Сьогочасний етап розвитку цифрових технологій та інформаційних систем ставить нові вимоги до системи обліку та моделювання господарських процесів. Оперативність, точність та впровадження ШІ дозволяють суттєво підвищувати ефективність бізнес-процесів. Облікове моделювання спрямоване на створення моделей, що забезпечують системне управління та прогнозування діяльності підприємств. Застосування ШІ у обліковій системі посилює її здатність швидко адаптуватися до змін та приймати рішення на основі аналізу даних.

Штучний інтелект та облікове моделювання стають невід'ємними інструментами сучасного управління господарськими процесами. Їх інтеграція дозволяє підвищити ефективність облікових систем, забезпечити оперативне прийняття рішень та оптимізувати бізнес-процеси. У майбутньому очікується подальший розвиток методів ШІ, що відкриває нові можливості для покращення управління підприємствами у цифровій економіці.

Облікове моделювання спрямоване на створення застосувань та моделей, що дозволяють управляти ресурсами та прогнозувати результати. Головними аспектами такого моделювання є фінансовий облік. (збір та систематизація даних про доходи, витрати та ресурси), управлінський облік (планування та контроль діяльності, аналіз ефективності використання ресурсів, оцінка прибутковості проектів), аудит (перевірка та аналіз точності

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

даних з метою виявлення помилок, шахрайства та оптимізації бізнес-процесів).

У сучасному середовищі облікове моделювання включає автоматизацію рутинних операцій, прогнозування результатів діяльності підприємства та виявлення нових можливостей для оптимізації витрат і ресурсів.

Застосування штучного інтелекту уключає різні методи та алгоритми:

1. Машинне навчання (класифікація, прогнозування): Аналіз фінансових показників та прогнозування трендів. Наприклад, прогнозування майбутнього прибутку на основі минулих даних, визначення моделей поведінки споживачів та управління запасами.
2. Нейронні мережі: Прогнозування результатів бізнес-процесів, включаючи складні нелінійні задачі, такі як оцінка ризиків інвестицій та автоматизований аудит. Нейронні мережі здатні самостійно виявляти приховані патерни та зв'язки у великих масивах даних.
3. Big Data: Обробка великого обсягу даних для прийняття рішень. Використання аналітичних інструментів дозволяє оптимізувати управлінські процеси, виявляти аномалії у фінансових транзакціях та забезпечувати точність звітності. Наприклад, у банківському секторі аналіз великих обсягів даних дозволяє виявляти випадки шахрайства та прогнозувати кредитний ризик.
4. Обробка природної мови (NLP): Автоматизація рутинних завдань, таких як обробка документів, звітів та текстових даних. NLP дозволяє швидко аналізувати текстову інформацію та генерувати звіти у реальному часі.
5. Роботизація процесів (RPA): Використання програмних роботів для автоматизації рутинних операцій обліку, таких як введення даних, обробка платежів та формування звітності.

Для прикладу, підприємства, що займається роздрібною торгівлею, впроваджують системи на основі штучного інтелекту для автоматизації обліку та прогнозування попиту. Завдяки алгоритмам машинного навчання аналізуються історичні дані продажів, сезонність та поведінка споживачів. Завдяки цьому виникає можливість прогнозувати необхідний рівень запасів товарів на кожному складі, зменшуючи витрати на зберігання та запобігаючи дефіциту популярних позицій.

Додатково, впровадження роботизації процесів дозволяє автоматизувати обробку рахунків та звітів, що зменшило трудовитрати бухгалтерії та підвищило точність облікових даних. Результатом стає покращення загального управління ресурсами та підвищення ефективності операційної діяльності підприємства.

Впровадження ШІ у систему облікового моделювання забезпечує такі переваги:

- Підвищення точності даних - зниження ризику помилок завдяки автоматизації.
- Оперативність прийняття рішень - швидкий аналіз великих обсягів даних для отримання обґрунтованих рішень.
- Зменшення витрат - автоматизація рутинних процесів дозволяє зекономити ресурси та час.
- Покращення контролю - моніторинг і аудит у реальному часі.

**ХІІІ Всеукраїнська науково-практична дистанційна конференція
«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»
6 грудня 2024 року, м. Тернопіль**

- Прогнозування та планування - можливість ефективно планувати бюджети та оптимізувати витрати.

ШІ сприяє розробці нових облікових інструментів і рішень, які не тільки підвищують ефективність, але й підвищують точність практик. Прогностична аналітика є основним додатком, особливо пов'язаним із фінансовим прогнозуванням, де алгоритми штучного інтелекту покладаються на історичні дані для створення точних прогнозів. Ще одним важливим застосуванням штучного інтелекту в бухгалтерському обліку є автоматизація обробки рахунків-фактур. Системи на основі штучного інтелекту можуть отримувати відповідні дані з рахунків-фактур, автоматизувати робочі процеси затвердження та полегшувати всю операцію обробки рахунків-фактур.

Андрій ШАХРАЙ

студент

Київський національний економічний університет імені В.П. Гетьмана
м. Київ, Україна

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОБЛІКУ І АУДИТІ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ
ПРАЦІ: ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

У сучасному цифровому світі інформаційні технології є рушійною силою трансформацій у багатьох сферах, включаючи бухгалтерський облік та аудит. Особливо важливою є їх роль у сфері розрахунків з оплати праці, де вони стають невід'ємною частиною оптимізації процесів та підвищення їх прозорості. Удосконалення технологій змінює підходи до управління розрахунками з оплати праці, знижуючи ризики та підвищуючи ефективність.

Інформаційні технології відкривають нові можливості для оптимізації облікових та аудиторських процесів у сфері розрахунків з оплати праці, підвищуючи їх ефективність, прозорість та безпеку. Успішна інтеграція таких рішень вимагає стратегічного підходу, інвестицій у навчання персоналу та забезпечення високого рівня кібербезпеки. Підприємства, які готові адаптуватися до змін, зможуть зміцнити свої позиції на ринку та підвищити довіру до фінансової звітності, що є вирішальним фактором успіху в сучасному бізнес-середовищі. Успішна цифрова трансформація дозволить не лише оптимізувати існуючі процеси, але й створити нові можливості для зростання та інновацій. Штучний інтелект у аудиті стає не просто інструментом, а стратегічним активом, який сприятиме розвитку галузі в цілому, знижуючи ризики та підвищуючи ефективність перевірок. Завдяки цим технологіям, підприємства можуть не лише відповідати сучасним викликам, але й створювати нові стандарти прозорості та ефективності у сфері розрахунків з оплати праці. У довгостроковій перспективі, інтеграція новітніх технологій може стати ключовим фактором конкурентоспроможності та стабільного розвитку бізнесу.